2024/1336

15.5.2024.

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2024/1336

od 14. svibnja 2024.

o izmjeni Odluke (ZVSP) 2023/1532 o mjerama ograničavanja s obzirom na vojnu potporu Irana agresivnom ratu Rusije protiv Ukrajine

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 29.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

(1) Vijeće je 20. srpnja 2023. donijelo Odluku (ZVSP) 2023/1532 ([1]).

(2) U svojim zaključcima od 21. i 22. ožujka 2024. Europsko vijeće navelo je da se pristup Rusije osjetljivim proizvodima i tehnologijama koji su važni na bojištu mora ograničiti u najvećoj mogućoj mjeri, među ostalim ciljanjem subjekata u trećim zemljama koji omogućuju zaobilaženje sankcija. Europsko vijeće pozvalo je Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku („Visoki predstavnik") i Komisiju da pripreme dodatne sankcije protiv Bjelarusa, Sjeverne Koreje i Irana. Nadalje, Europsko vijeće izjavilo je da će Europska unija nastaviti intenzivno surađivati s regionalnim i međunarodnim partnerima kako bi se spriječila daljnja regionalna eskalacija, osobito u Libanonu i u Crvenom moru. Europsko vijeće pozvalo je sve aktere, osobito Iran, da se suzdrže od djelovanja koja bi zaoštrila odnose.

(3) U izjavi Visokog predstavnika u ime Unije 14. travnja 2024. Unija je najoštrije osudila iranske napade bespilotnim letjelicama i projektilima na Izrael 13. travnja 2024., kao dosad nezabilježenu eskalaciju te prijetnju regionalnoj sigurnosti.

(4) Europsko vijeće u svojim zaključcima od 17. travnja 2024. snažno je i nedvosmisleno osudilo iranski napad na Izrael i ponovno istaknulo svoju punu solidarnost sa stanovništvom Izraela te predanost sigurnosti Izraela i regionalnoj stabilnosti. Europsko vijeće pozvalo je Iran i njegove posrednike da prekinu sve napade i potaknulo sve strane da postupaju krajnje suzdržano i da se suzdrže od svakog djelovanja koje bi moglo povećati napetosti u regiji. Nadalje, Europsko vijeće u svojim zaključcima navelo je da će Unija poduzeti daljnje mjere ograničavanja protiv Irana, posebno u vezi s bespilotnim letjelicama i projektilima. Naposlijetku, Europsko vijeće ponovilo je da je Unija i dalje u potpunosti odlučna da doprinese smirivanju napetosti i sigurnosti u regiji.

(5) Rusija se služi bespilotnim letjelicama proizvedenima u Iranu za potporu svojem agresivnom ratu protiv Ukrajine kojim se krše suverenitet, neovisnost i teritorijalna cjelovitost te zemlje, među ostalim upotrebljava ih protiv civila i civilne infrastrukture. Iranskim programom za razvoj i proizvodnju bespilotnih letjelica koji je pod pokroviteljstvom države stoga se doprinosi kršenjima Povelje Ujedinjenih naroda i temeljnih načela međunarodnog prava.

(6) Unija je iznimno zabrinuta zbog navoda da bi Iran mogao prenijeti projektile Rusiji kako bi ih ona upotrijebila u agresivnom ratu protiv Ukrajine.

(7) Glavni razlog za zabrinutost širenje je bespilotnih letjelica i projektila proizvedenih u Iranu te povezanih tehnologija među nedržavnim oružanim skupinama na Bliskom istoku i šire. Iran je prenio bespilotne letjelice i projektile proizvedene u Iranu oružanim skupinama i subjektima, uključujući Hamas, Hezbolah, hutisti, te paravojne postrojbe u Siriji i Iraku te sukobljene strane u Sudanu.

(8) Iranski raketni program, koji se zasniva i na poduzećima u vlasništvu države i na privatnim poduzećima te koristi domaće istraživačke sposobnosti, vodi Ministarstvo obrane i logistike oružanih snaga Irana i Islamska revolucionarna garda, protiv kojih Unija provodi sankcije. Iranski raketni program uključuje nabavu, razvoj, proizvodnju i prijenos projektila.

(9) Iran već godinama održava odnose s oružanim skupinama i subjektima na Bliskom istoku i području Crvenog mora, među ostalim s terorističkim organizacijama kao što su vojna krila Hezbolaha i Hamasa te im isporučuje projektile i sredstva za proizvodnju koji su proizvedeni u Iranu.

(10) Kontinuiranom opskrbom oružja i povezanog materijala hutistima krši se Rezolucija Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 2216 (2015).

([1]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2023/1532 od 20. srpnja 2023. o mjerama ograničavanja s obzirom na vojnu potporu Irana agresivnom ratu Rusije protiv Ukrajine (SL L 186, 25.7.2023., str. 20.).

(11) Napadi hutista na središnje pomorske plovne putove na Bliskom istoku i području Crvenog mora od središnje su važnosti za interese Unije i njezinih država članica. Odlukom Vijeća (ZVSP) 2024/632 ([2]) pokrenuta je Operacija Europske unije za pomorsku sigurnost radi zaštite slobode plovidbe u vezi s krizom u Crvenome moru (EUNAVFOR ASPIDES). U interesu je Unije i njezinih država članica da donesu mjere u okviru zajedničke vanjske i sigurnosne politike kako bi se spriječilo da hutisti dobe daljnji pristup oružju koje je proizvedeno u Iranu kao što su projektili i bespilotne letjelice.

(12) S obzirom na ozbiljnost situacije i kao odgovor na vojnu potporu Irana agresivnom ratu Rusije protiv Ukrajine te njegovo opskrbljivanje bespilotnim letjelicama i projektilima oružanih skupina i subjekata na Bliskom istoku i području Crvenog mora, čime se podrivaju mir i sigurnost te suverenitet država, primjereno je uvesti daljnje mjere ograničavanja u pogledu Irana. Te bi se mjere trebale preispitivati i trebale bi se moći suspendirati ili povući, ili pak dopuniti drugim mjerama ograničavanja, ovisno o razvoju događaja na terenu.

(13) Posebice, trebalo bi izmijeniti naslov Odluke (ZVSP) 2023/1532 te uvesti ograničenja putovanja i mjere zamrzavanja imovine protiv osoba odgovornih za iranski raketni program, koje ga podupiru ili sudjeluju u njemu, ili opskrbljuju, prodaju ili na drugi način sudjeluju u prijenosu iranskih projektila ili bespilotnih letjelica ili povezanih tehnologija Rusiji čime podupiru njezin agresivni rat protiv Ukrajine, ili oružanim skupinama i subjektima koji potkopavaju mir i sigurnost na Bliskom istoku i u području Crvenog mora, ili koji krše Rezoluciju Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 2216 (2015).

(14) Primjereno je i zabraniti izvoz iz Unije u Iran dodatnih komponenata koje bi se mogle upotrebljavati u razvoju i proizvodnji bespilotnih letjelica.

(15) Radi provedbe određenih mjera potrebno je daljnje djelovanje Unije.

(16) Odluku (ZVSP) 2023/1532 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Odluka (ZVSP) 2023/1532 mijenja se kako slijedi:

1. naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Odluka Vijeća (ZVSP) 2023/1532 od 20. srpnja 2023. o mjerama ograničavanja s obzirom na vojnu potporu Irana agresivnom ratu Rusije protiv Ukrajine i oružanim skupinama i subjektima na Bliskom istoku i području Crvenog mora”;

2. članak 2. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi spriječile ulazak na svoje državno područje ili provoz kroz njega fizičkim osobama:

(a) koje su odgovorne za iranski program bespilotnih letjelica ili raketni program, podupiru ga ili su u njega uključene;

(b) koje opskrbljuju, prodaju ili na drugi način sudjeluju u prijenosu iranskih bespilotnih letjelica ili projektila ili povezanih tehnologija:

i. Rusiji, čime podupiru njezin agresivni rat protiv Ukrajine;

ii. oružanim skupinama i subjektima koji potkopavaju mir i sigurnost na Bliskom istoku i području Crvenoga mora;

iii. fizičkim ili pravnim osobama, subjektima ili tijelima koji krše Rezoluciju Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 2216 (2015); ili

(c) koje su povezane s fizičkim osobama iz točke (a) ili točke (b), ili s pravnim osobama, subjektima ili tijelima uvrštenima na popis na temelju članka 3. stavka 1.;

kako su navedene u Prilogu.”;

([2]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2024/632 od 19. veljače 2024. o pokretanju Operacije Europske unije za pomorsku sigurnost radi zaštite slobode plovidbe u vezi s krizom u Crvenome moru (EUNAVFOR ASPIDES) (SL L, 2024/632, 20.2.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/632/oj).

3. članak 3. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Zamrzavaju se sva financijska sredstva i gospodarski izvori koji pripadaju, ili su u vlasništvu, posjedu ili pod kontrolom fizičkih ili pravnih osoba, subjekata ili tijela:

(a) koji su odgovorni za iranski program bespilotnih letjelica ili raketni program, podupiru ga ili su u njega uključeni;

(b) koji opskrbljuju, prodaju ili na drugi način sudjeluju u prijenosu iranskih bespilotnih letjelica ili projektila ili povezanih tehnologija:

i. Rusiji, čime podupiru njezin agresivni rat protiv Ukrajine;

ii. oružanim skupinama i subjektima koji potkopavaju mir i sigurnost na Bliskom istoku i području Crvenoga mora;

iii. fizičkim ili pravnim osobama, subjektima ili tijelima koji krše Rezoluciju Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 2216 (2015); ili,

(c) koji su povezani s fizičkim ili pravnim osobama, subjektima ili tijelima iz točke (a) ili točke (b);

kako su navedeni u Prilogu.”.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu 14. svibnja 2024.

Za Vijeće

Predsjednik

V. VAN PETEGHEM